

Varför finns ingen antivax-rörelse i Kuba?

Varför finns ingen antivaccinations-rörelse i Kuba?

Det frågar sig de belgiska journalisterna Marc Vandepitte och Toon Danhieux i en intressant jämförelse mellan Kuba och vad som händer i Europa, USA och övriga världen. I kontrast till antivaxrörelsen i Europa och andra världsdelar som motsätter sig vaccinering, framhåller de kubanernas villighet.

Varför motsätter sig kubanerna inte vaccinering? Av ren och ohejdad vana, av framgångsrik kamp under decennier, som mot USA:s biologiska krigföring då stormakten spred denguefeber på ön under 1980-talet. Kubanerna är erfarna hälsoarbetare, tränade under de många kriser som USA:s utsvaltningsblockad skapat.

Hur kommer det sig att kubanerna är så medvetna, förberedda och effektiva i sin bekämpning av covid-19? För att de har erfarenhet och tilltro till sina husläkare och sköterskor i grannskapet som de har regelbunden kontakt med och som alltid är tillgängliga.

Kubas förberedelser för covid-19 började redan 1 januari 1959. Då infördes gratis sjukvård i hela landet. Läkare och sköterskor blev statsanställda. Många läkare drog till USA, medan andra tog sitt uppdrag på allvar och stannade i Kuba.

Över sextio år före covid-19 pandemin, redan 1974, lade Kuba grunden för närhetsprincipen med husläkarmottagningar och sköterskor i varje grannskap. Det för att koppla samman vårdpersonal och patienter med regelbundna hembesök. Folk, husläkare och sköterskor kom nära varandra.

Kuba är en hälsovårdens stormakt. 1984 hade Kuba introducerat de första läkar- och skötersketeam som bodde i sina ansvarsområden. Den principen för primärvård och förebyggande hälsa består sedan start. Kuba överträffar USA i förväntad livslängd och lägre spädbarnsdödlighet, trots de ekonomiska svårigheter som USAs blockad skapar.

Kuba utrotade polio 1962, malaria 67, neonatal stelkramp 72, difteri 79, medfödd röda hund syndrom 89, post-påssjuka och hjärnhinneinflammation 89, mässling 93. Därför är dagens kubaner kloka nog att vaccinera sig.

Grannkommittéerna för revolutionens försvar (CDR) engagerades i arbetet för hälsa och sjukvård. De hade organiserat sig 1960 för att försvara landet mot USA, kvarter för kvarter om nödvändigt, och tog på sig mer än att försvara Kuba mot en eventuell USA-invasion. Om en orkan närmar sig med översvämningar är de beredda att flytta äldre, handikappade och sjuka till högre mark. De rensade bort myggornas häckningsplatser under denguefeber epidemin på 80-talet och de får utbildning i hälsovård. De ser till att barnen blir vaccinerade och instruerar extrapersonal i vaccinationskampanjer.

Så kubanerna har bara goda erfarenheter av sin hälsovårdsapparat, sköterskor, läkare, forskare och CDR-kommittéerna, som känner varandra och är vana att samarbeta. Den som mot allt förnuft skulle få för sig att vara rädd för att vaccinera sig lyckas grannarna nog övertala.

Och kubanerna delar med sig. När Kuba delade antivirusteknik med andra länder erbjöd Trump det tyska företaget CureVac 1 miljard US dollar om de kunde hitta ett botemedel mot COVID-19 och överlåta exklusiva rättigheter "endast för USA."

Det äventyrade US-amerikanernas liv på två sätt. Genom att försöka monopolisera ett läkemedel försökte Trump avleda uppmärksamheten från Kubas Interferon Alpha 2B som också Kina tagit med bland läkemedlen mot COVID-19. Genom att fortsätta den sextio år gamla blockaden hindrade Trump Kuba från att ta emot förnödenheter för utveckling av nya anti-COVID-19-mediciner.

När kubanska laboratorier skapade Interferon Alpha 2B på 80-talet för att behandla dengue, var det bara ett av många läkemedel som studerades, särskilt sådana som skulle kunna bistå fattiga länder. Kubas Heberprot B för att behandla diabetes har minskat antalet amputationer med 80 procent.

Kuba är enda landet som har skapat ett effektivt vaccin mot bakteriell meningit av typ B. De utvecklade det första syntetiska vaccinet mot Haemophilus Influenta typ B (Hib), samt vaccinet Racotumomab, mot avancerad lungcancer. Kuba har också fokuserat på att tillverka läkemedel så billigt att fattiga länder ska ha råd med dem. Kuba har samarbetat med Kina, Venezuela och Brasilien i läkemedelsutveckling. Samarbetet med Brasilien resulterade i meningitvacciner till en kostnad av 95 cent i stället för 15 till 20 US-dollar per dos. Slutligen lär Kuba andra länder att själva tillverka mediciner så att de inte behöver köpa dem från rika länder. Detta är Kuba, ett land som saknar sin like.

Översättning och redigering Eva Björklund 2022-01-06

HÄV BLOCKADEN MOT KUBA!

Bli en del av solidaritetsrörelsen!

Bli medlem i Svensk-Kubanska!

Ange namn, e-post, adress och skicka 300 kr för ett års medlemskap (150 för pensionärer, arbetslösa och studerande)

Swish 123 589 0975 eller Pg 40 54 11 ? 0

Bidrag till insamlingen ?Mediciner till Kuba?

23 57 15 ? 0 ELLER Swish 123 182 37 72